

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvngensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

Minora ministeria idoneis committenda, ac decenter peragenda. 31

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

CAP. XXV. *Optandum, ut deambulationes in hisce Ecclesiis prohiberi possint.*

Atque utinam commode deambulationes ac Collegiatis Ecclesiis sola rerum novarum curiositate ducti confluunt, ibidemque nihil minus quam de rebus sacris, quæ inspectantibus illis aguntur, cogitant, submovere possimus. Grande equidem putamus piaculum, tam veneranda mysteria, quibus adsit Deus, & inter quæ Christi-Corpus & Sanguis conficitur, tam irreverenter haberi. Tacemus, quod domus Dei contemnitur, de qua Christus ejecit ementes & vendentes, & non sinebat ut quis transferret vas per templum, & dicebat docens: Nonne scriptum est, Domus mea, domus orationis vocabitur, vos autem fecistis illam speluncam latronum? Duplici cura hic videbitur opus; tum, ut prædicatores verbi Dei ex suggestis populum ab istis deambulationibus ex Scripturis deterreant, tum ut Magistratus civiles huic rei corrigendæ Officium accommodent. cum quibus hac de re agemus.

Marc. II.

CAP. XXVI. *Theatrales ludos non inferendos templis.*

Inno. 8. c. cum deorum de vita & ho. Cleric.

olim theatrales quoque ludi & larvarum ludibria inferebantur templis; pessimo quidem exemplo, adeo ut provisione Canonica, qua hic teterrimus abusus aboleretur, opus fuerit: quem ex nostris Dicecesibus jam, ut speramus, ejectum gaudemus.

CAP. XXVII. *Cujusdam abusus abrogatio.*

In quibusdam Collegiatis Ecclesiis ad summum Altare, non ordinarii sed mercenarii Clerici, Presbytero, sacra peragenti, ministraturi adjunguntur; qui tamen Officio suo satisfaciunt minus, quum ab Altari ad subsellia ex quibus succinitur, à subselliis rursus ad Altare, multum in composita subinde discurrunt. quod fieri non oportuit, maxime in Ecclesiis illis, quæ ordinariis personis abundant, & quorum ministri copiosis redditibus sunt ditati. Nam omnis occasio contemptus & scandalii, promiscuo vulgo adimenda est.

CAP. XXVIII. *Processionum Collegiatarum Ecclesiarum, quæ ad majorem fiant, moderatio.*

Agatha: 63. & 64.

Processiones Ecclesiarum Collegiatarum ad summum templum, quæ diebus maxime celebribus ac festis fiunt, proculdubio infirmitatis sunt causa conveniendi illuc ad Missas

Episcopales, desiderioque recipiendi communionem, vel benedictionem Episcopalem. Jam, quum isti conventus, speciem quidem antiquitatis, & nihil præterea, repræsentent, immo perniciosæ evagationis materiam & crapulæ occasionem diebus illis sacratissimis præstent; illas Nobis eatenus abrogare visum est, ut Collegia in Civitate Nostra Colonienſi, in quatuor illis summis anni festis, ac diebus celebribus sequentibus, quæque in suis Ecclesiis Divinum Officium statis horis reverenter solemniterque concelebrent ac peragant; neque his diebus, nisi quum Nos in summo templo Nostro præsentemur, collegialiter accedant. Nam, quantula sit devotio Collegiorum quæ tum accedunt, quis Dei cultus ac veneratio, satis in aperto est. Tacemus, quod interim apud ipsas Collegiatis Ecclesias, hisce diebus maxime insignibus, solemne Officium præmittitur; aut, si quod dicitur, verius præcipitur ac truncatur, quam celebratur.

CAP. XXIX. *De Processionibus non abrogatis.*

Reliquas autem Processiones more antiquo observari volumus: jubemus tamen, ut Clerus Civitatis Nostræ, abusus, qui hæcenus irreperunt, matura consultatione prævia, tollere pergat.

CAP. XXX. *Quomodo, ad anniversaria Episcoporum, in majori Ecclesia conveniendum sit.*

Ubi Vigiliæ in anniversariis Episcoporum, in summo Nostro templo, convenientibus illuc Collegiis, persolvuntur; incinatus atque adeo specie ipsa non satis pius ac devotus cantus editur. Quare Nobis visum est expedientius, ut Collegia singula in suis templis Vigilias hæc devote absolvant, dein Ecclesiam Nostram majorem ad Sacrum tantum accedant, illic tantisper facturi moram, donec id compleatur; singulis interim animum ad Deum ac piis precationibus conversuris; quemadmodum superiori articulo diximus.

CAP. XXXI. *Minora ministeria idoneis committenda, ac decenter peragenda.*

Antiquissimis Canonibus, in plerisque etiam Conciliis, sancitum est, ne Laici sæculari ministerio inter Clericos ministrent, neve in sacra ministeria licentiam habeant ingrediendi in sacrarium, (quod Græci Diaconium appellant,) neve vasa Dominica contingant. Præterea, ne Reliquiæ Sanctorum & vestimenta Ecclesiastica, quæ honesta esse decet, nisi tantum à sacris ministris, atrectentur: adeo, ut ne sacratis quidem Deo feminis ac monachis

Ex Cento Mogunt. de vit. & ho. Cleric. c. non licet.

Ex Conc.
Agat. c. de
sacr. 23.
distin.

nachabus aut Lectoribus, etiam sacra vasa vel sacratas pallas contingere, vel incensum circa Altare præferre licuerit, verum id folis Diaconis permiffum fit, expressim autem Laicis vetitum, ne pallas, Ecclesiæ vela, ac Altaris ornamenta abluant. Neque Patres hęc Scripturis destituuntur. Iam verò eò ventum est, ut quatuor illi minores Ordines, nempe Ostiarii, Exorcistæ, Psalmistæ ac Lectores, non temere ab Ecclesiâ instituti ac recepti, præter nomen nihil in Ecclesiâ retinuerint, illorumque loco tenues aliquot homines Laici, qui per Ecclesiâ prælatos, minoris compendii gratia, subrogantur, illorum Officiis sese ingerant, idque indecore; quippe nullo penitus

Clericali habitu amicti; inter quos sunt, quos appellamus Campanarios, quos ad minimum (cereis accendendis aliisque in Choro ministracionibus intentos) deceret superpelliceis indui. Ne interim prætereamus, abluionem pallarum, vestimentorumque Altarium, breviter, sacrorum custodiam, talibus per Custodes seu Thesaurarios nostri temporis committi, quos, hæc contingentes, antiquitas nefarii criminis simul cum surrogantibus damnasset: quare cautius posthac agendum, ne ob talem præsumptionem Dominus iratus, plagam populo, qua simul innocens cum nocente involvatur, immitat.

P A R S Q V A R T A.

C A P. I. De Parochis, ac eorum Vicariis, aliisque verbi ministris.

Itulus hic, cum generalis sit, in plerosque alios scinditur. Primum enim, videndum est, qui ad verbi ministerium & regimen Ecclesiarum admittendi sint: deinde, de vita ac moribus eorum: post, de officio; quod in duobus potissimum situm est, disseminatione verbi, & administratione Sacramentorum: postremo, de ipsorum victu, de quibus speciatim despiciemus. Ante omnia tamen Lectorem admonitum esse volumus, hos esse locos, quos Ecclesiarum jubar divus Paulus in Epistolis ad Timotheum ac Titum accuratissime tractat. Nam huc illi potissimum spectant, ut sciant Timotheus ac Titus, quomodo oporteat eos in domo Dei conversari, quæ est Ecclesiâ Dei viventis; nisi quod articulus administrationis Sacramentorum, & qui de victu est, alibi fusius explicantur. Porro, cum hæc Paulinæ epistolæ merè aureæ sint, & nulli non Parocho cognitu imprimis necessariæ; idcirco ad verbum ediscendæ, memoriæ mandandæ, ac opere complendæ erunt. Ex quibus & aliis Evangelicis Apostolicisque scripturis ac Patrum sanctionibus, Nos quædam decerpemus; quo dilucidius fiat, in quibus hætenus magno cum Reipub. detrimento peccatum, & quid de cætero Parochis factò opus sit.

C A P. II. Qui admittendi.

Ioan. 10.

Matth. 9.

Qum Christus Iesus, Pastor ille bonus, ac Pastorum Princeps, qui posuit animam suam pro ovibus suis, circuiret omnes Civitates & Castella, docens in Synagogis eorum & prædicans Evangelium regni, & curans omnem languorem & omnem infirmitatem:

quum, inquam, is, qui venit requirere & servare quod perierat, vidisset turbas, misertus est eis, quia erant vexati & jacentes sicut oves, non habentes pastorem; dicebatque discipulis suis: Messis quidem multa, operarii autem pauci; rogate ergo Dominum messis, ut mittat operarios in messem suam.

Matth. 6.
Luc. 10.

C A P. III. Orandus Deus, ut mittat operarios in messem suam.

NVm, quæso, putamus, necdum tempestivum esse, interpellare Dominum messis, ut mittat operarios in messem, ac Pastores, non quoslibet, sed secundum cor suum, nimirum ovibus miserè dissipatis ac balantibus requirendis? Quis, nisi in media luce cæcus, non persentiat, nos in ea periculossima tempora incidisse, in quibus prædictiones Christi, & Apostolorum scripturæ, omnino atque omni ex parte complentur? Quis enim non videt, venisse irrepsisseque, numerosâ admodum catervâ, ad nos, falsos illos Prophetas in vestimentis ovium, qui sint intrinsecus lupi rapaces, qui non introierint per ostium in ovile ovium, sed ascenderint aliunde, fures ac latrones? Non enim venerunt, nisi ut furerentur & mactent & perdant; quos videntes mercenarii, & qui non sunt Pastores, venientes, fugiunt & dimittunt oves; & lupi rapiunt & dispergunt eas. Fugit enim mercenarius, quia mercenarius est, & non pertinet ad eum de ovibus. Poterant direptores isti sub exuvio ovino aliquandiu delitescere, nisi Christus eos prodidisset; Ex fructibus, inquam, eorum cognoscetis eos; quod non possit arbor bona fructus malos facere, nec arbor mala fructus bonos. Ex fructu enim suo unaquæque arbor cognoscitur.

Matth. 7.

Ioan. 10.

Matth. 7.

61. 3

C A P. IV.